Cena egzemplarza 15 groszy

PRZEGLĄD POMORSKI

DZIENNIK CHEŁMŻYŃSKI

ORGAN URZĘDOWYCH OGŁOSZEŃ POW. TORUŃSKIEGO I M. CHEŁMŻY

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno-oświatowym i gospodarczym

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkami „STRZECHA RODZINNA“ „ROLNIK POLSKI“ i „BICZ“ wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnoszeniem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,38 zł.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.

Nakładem i drukiem „Drukarni Przemysłowej“ (Fr. Miemczyk) w Chełmży.

Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tej.

Redaktor odpowiedzialny: KAROL KIRSZ, Chełmża, Rynek bednarski 1

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim. 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-ej 1,— zł.

Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniach sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty.

Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiada

Kontabankowe: Komunalna Kasa Oszczędności w Chełmży — Bank Ludowy Chełmża — Vereinsbank Chelmża — Miejsce płatności Chełmża

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Hallera

Nr. 281. | Chełmża, piątek, dnia 6-go grudnia 1929 r. | Rok II.

Dział urzędowy powiatu toruńskiego

(Za dział urzędowy odpowiedzialny Nacz. Sekr. Wydz. Pow. Augustyn Weiss).

L. b.	Gmina	Kwoty przypadające gm. z tyt. udz. od obrotu i świad. przem	w dopł. do patentów akcyz.	Razem
1.	Bielczyny	134.95		134·95
2.	Bierzgłowo	8.60		8.60
3.	Biskupice	23.—		23.—
4.	Brąchnowo	1.77		1.77
5,	Czarnebłoto	13.72	1.25	14.97
6.	Czarnowo	11.95		11.95
7.	Folgowo	2.30		2.30
8.	Górsk	9.70		9.70
9.	Gostkowo	10.15		10.15
10.	Grabowiec	11.90		11.90
11.	Grębocin	38.77		38.77
12.	Grzywna	17.83		17.83
13.	Grabje	14.88		14.88
14.	Kamionka	152.48		152.48
15.	Kończewice	10.52		10.52
16.	Kozibór	11.16		11.16
17.	Łążyn	26.90		26.90
18.	Lubianka	22.97		22.97
19.	Lubicz	167.75		167.75
20.	Lulkowo	34.80		34.80
21.	Liznowo	2.21		2.21
22,	Mała Zławieś	9.04		9.04
23.	Młyniec	24.75		24.75
24.	Papowo Biskupie	7.64		7.64
25.	Papowo Toruńskie	71.35		71.35
26.	Pędzewo	4.30		4.30
27,	Piaski	6.19		6.19
28.	Rogówko	8.36		8.36
29.	Rogowo	16.94		16.94
30.	Rozgarty	15.04		15.04
31.	Rudak	4.18		4.18
32.	Rzęczkowo	93.38		93.38
33.	Siemoń	28.80		28.80
34,	Silno	1.61		1.61
35.	Skąpe	36.81		36.81
36.	Staw	5.51		5.51
37.	Stawki	15.85	0.50	16.35
38.	Toporzysko	22.58		22,58
39.	W. Zławieś	16.67		16.67
40.	Zelgno	8.77		8.77
41.	Złotorja	1.44		1.44
42.	Zarośle Cienkie	1.55		1.55

Powyższe podaję Panom Sołtysom do wiadomości celem odebrania wyżej wymienionych kwot w przeciągu 14 dni w Rachubie Wydziału Powiatowego w Toruniu.

Toruń, 3 grudnia 1929.

Przewodn. Wydziału Powiatowego

Starosta Powiatowy, Dr. Bogocz.

OBWIESZCZENIE.

Do wszystkich Panów Wójtów, Sołtysów i Przełożonych Obszarów dworskich powiatu toruńskiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1929 r. (Dz. U. R. P. nr. 33 poz. 307) utworzony został w województwie nowogródzkiem powiat szczuczyński z siedzibą władz powiatowych w Szczuczynie.

Utworzenie tego powiatu stało się powodem nieporozumień przy kierowaniu korespondencji urzędowej do powiatu tejże nazwy w województwie białostockiem, aczkolwiek z siedzibą władz powiatowych w Grajewie.

Zarządzam, by korespondencja urzędowa przeznaczona dla władz powiatowych w Grajewie, była adresowana wprost do Grajewa, bez dodatku wskazującego na powiat szczuczyński,

Toruń, dnia 30 listopada 1929 r.

Starosta Powiatowy Dr. Bogocz.

Koniec działu urzędowego.

Rząd weźmie udział w pracy parlamentarnej.

Warszawa, 4. 12. W dniu 4. 12. toczyły się nadal ożywione narady w łonie rządu. Przed południem premjer Świtalski przybył do głównego inspektoratu armji i odbył przeszło godzinną rozmowę z marszałkiem Piłsudskim.

Po godzinie 12-ej w południe odbyła się w prezydjum rady ministrów konferencja pod przewodnictwem premjera Świtalskiego z udziałem ministrów Zaleskiego, Matuszewskiego, Kwiatkowskiego, Niezabytowskiego i Kühna. Na konferencji tej omawiano sprawy związane z rokowaniami polsko-niemieckiemi.

Po południu p. premjer był przyjęty przez Prezydenta Mościckiego na zamku. Wieczorem doszła do sprawozdawców prasowych ze strony dobrze poinformowanych wiadomość, że rząd weźmie udział w normalnej pracy parlamentarnej. Już przy pierwszem czytaniu preliminarza budżetowego p. minister Matuszewski ma wygłosić przemówienie.

Wyrok na biskupa marjawickiego.

Wczoraj po południu warszawski sąd apelacyjny w składzie sędziów: Fleszyński (przewodniczący), Jankowski i Gacek, z pprokuratorem Godeckim, wobec obrońców w osobach mec, Smiarowskiego, Główczewskiego i Szumańskiego oraz przepełnionej sali, w której przeważały szare habity duchownych marjawickich — ogłosił wyrok skazujący Jana Marję Michała Kowalskiego za dokonywanie czynów niezgodnych z moralnością na młodych i młodocianych osobach, wyzyskując wobec nich swój wpływ i ich zależność od niego.

Wyrokiem wczorajszym został Kowalski skazany na łączną karę 4 lata domu poprawy — z zastosowaniem zaś ustawy o amnestji na 2 lata i 8 miesięcy.

W sentencji wczorajszego wyroku w porównaniu z poprzednim wyrokiem zachodzi różnica, polegająca na tem, że wczoraj Kowalski został zwolniony od winy i kary z punktów aktu oskarżenia, mówiących o przestępstwie w stosunku do Żytkównej.

Zamach bombowy.

Kowno. W związku z wybuchem bomby podłożonej pod lokal „Żelaznego Wilka“ w Kownie aresztowano 10 osób.

Między innemi aresztowany został Matulewicius b. komendant policji kowieńskiej za rządu Waldemarasa.

Policja twierdzi, że zamach ten był niewątpliwie dziełem pleczkajtisowców i że na granicy przytrzymano dwu ludzi z dokładnym planem domu, na który zamach urządzono.

Komisja nadreńska kończy urzędowanie z chwilą zniesienia okupacji.

Berlin. Na interpelację nacjonalistów niemieckich w Reichstagu w sprawie oświadczenia nadkomisarza Nadrenji, wedle którego po wycofaniu wojsk okupacyjnych Nadrenja nie uzyskuje jeszcze wolności politycznej, donoszą ze źródeł miarodajnych, że wedle noty francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych Brianda do ambasadora niemieckiego w Paryżu von Hoescha z chwilą zniesienia okupacji, przestaje równocześnie funkcjonować komisja nadreńska. Z noty tej wynika, że z chwilą ewakuacji, Nadrenja uzyskuje zupełną wolność polityczną.

Mrozy srożą się w Stanach Zjednoczonych. W Chicago zamarzło 60 osób.

Z Chicago donoszą: Po chwilowem złagodzeniu fali zimna w północnej oraz średniozachodniej części Stanów Zjednoczonych, mrozy przybierają znowu niebywałą potęgę. Na wielkich obszarach spadły ogromne masy śniegu.

W Chicago przeszło 60 osób poniosło śmierć wskutek zamarznięć.

Konstytucja austrjacka będzie ogłoszona w niedzielę.

Wieden. Kanclerz Schober zapowiedział, że zdaniem jego tekst nowej konstytucji będzie najpóźniej w niedzielę opublikowany w dzienniku urzędowym.

Z kraju.

Oryginalny podarunek dla Marszałka Piłsudskiego.

Prezydjum ogólno-polskiego zjazdu cechów fryzjerskich ofiarowało Marsz. Piłsudskiemu w dowód najwyższego hołdu piękny herb państwa wyhaftowany amarantowym jedwabiem z własnych włosów Marsz. Piłsudskiego.

B. min. p. Czechowicz zatruty nikotyną.

Przed kilku dniami rozeszła się pogłoska o rzekomem zwolnieniu b. min. skarbu p. Czechowicza ze stanowiska dyrektora Banku Ziemiańskiego. Obecnie dowiadujemy się, że pogłoska o ustąpieniu p. Czechowicza miała zupełnie inny podkład. Oto b. min. p. Czechowicz od kilku dni uległ zatruciu nikotyną i ze względu na zły stan zdrowia prosił o kilkodniowy urlop, celem leczenia się. Prośba o urlop była komentowana jako zwolnienie p. Czechowicza ze stanowiska dyrektora — co zupełnie nie odpowiada prawdzie.

Pułkownik na kolei.

B. szef komunikacji wojskowej ppłk. Bobkowski mianowany został wicedyrektorem Warszawskiej Dyrekcji P. K. P. Dotychczasowy wicedyrektor p. Fijałkowski przeniesiony został w stan spoczynku.

Komisja arbitr. przyznała metalowcom śląskim 6 proc. podwyżki.

Dnia 3. 12. odbyło się w Katowicach posiedzenie komisji arbitrażowej i pojednawczej dla likwidacji konfliktu zarobkowego w przetwórczym przemyśle metalowym.

Po długich rokowaniach zapadł wyrok, na podstawie którego od 1 grudnia br. podwyższa się zarobki o 6 proc. Wyrok ważny jest do 1 grudnia 1930 r. i może być, w terminie jednomiesięcznym wypowiedziany.

W czwartek 5 bm o godz. 11-ej przed poł. odbyły się w Katowicach rokowania bezpośrednie pomiędzy pracodawcami a delegatami robotników metalowych, w sprawie podwyżki zarobków.

W piątek znowu odbędą się bezpośrednie rokowania pomiędzy pracodawcami a robotnikami chemicznymi i żelaznymi, również w sprawie podwyżki zarobków.

Kontrolerzy sanitarni.

Z Warszawy donoszą: Min. Spraw Wewn. urządza z dniem 10 stycznia 1930 r. kursy wyszkolenia kontrolerów sanitarnych. Na kursa te zapisywać się mogą ludzie o wykształceniu conajmniej szkoły powszechnej. Kurs trwać będzie 5 miesięcy.

Do kompetencji przyszłych kontrolerów sanitarnych należeć będzie wykonywanie inspekcyj sanitarnych otoczenia, wykonywanie dozoru sanitarnego nad artykułami żywności, nad miejscami ich wyrobu i sprzedaży, pobierania prób do badania tych artykułów i dokonywania dezynfekcji it.p.

Nowy projekt ustawy o ubezpieczenie na starość.

Ministerstwo Pracy i opieki społecznej opracowało ponownie projekt ustawy o ubezpieczenie na starość. Jak wiadomo, poprzedni projekt złożony przez b. ministra Jurkiewicza został z Sejmu wycofany po objęciu teki przez p. min. Prystora. Nowy projekt ma wejść pod obrady rady ministrów na najbliższem, posiedzeniu.

Oświadczenie red. Teski.

Redaktor naczelny „Dziennika Bydgoskiego" p. Jan Teska, odpierając zarzuty i insynuacje prasy endeckiej, ogłosił oświadczenie, stwierdzające, iż występując z Rady Naczelnej Ch. D., powodował się jedynie i wyłącznie faktem, że klub parlamentarny Ch. D. współdziała z lewicą, na co on się zgodzić nie może. Z Chadecji jednak nie wystąpił, pozostaje nadal jej członkiem, bowiem między nim a władzami stronnictwa istnieje tylko różnica taktyczna, a nie programowa.

Nakoniec red. Teska wyraża przekonanie, że prędzej czy później stanowisko jego — wolne od uprzedzeń i zaślepienia — odniesie zwycięstwo. Jeżeli tylko sprawa ogólna na tem zyska, będzie się czuł dostatecznie wynagrodzony za krzywdy i zniewagi ze strony przeciwników, których insynuacje, jakoby p. Teską powodowały względy natury materjalnej, — zostaną należycie oświetlone przed sądem.

Kupcy monopolowi chcą się dobrowolnie opodatkować na rzecz inwalidów

Jak się dowiaduje agencja PID., w związku z zapowiedzianem cofnięciem 17.000 koncesji monopolowych z dniem 31 grudnia rb. występują żydowskie związki kupieckie z projektem do Ministra Skarbu Matuszewskiego, by złagodzono te zarządzenia.

Kupcy proponują dobrowolne opodatkowanie się na rzecz inwalidów, dla których w gł. mierze przeznaczone mają być cofnięte koncesje. Podatek ten zostałby nałożony na wszystkich koncesjonarjuszy Monopoli w formie specjalnego dodatku do świadectw przemysłowych przeznaczonego na rzecz inwalidów.

Z Pomorza.

Dębowałąka. (W rocznicę powstania listopadowego). Z okazji rocznicy powstania listopadowego odbyła się w auli Szkoły Rolniczej uroczysta akademja w dniu 1 grudnia rb o godz. 5 ej po południu. Na program akademji złożyły się śpiewy chórowe i solowe, deklamacje oraz teatrzyk pod tytułem „Nasi Przyjaciele".

Zieleń. (Nowy wójt). Wójtem i sołtysem na obwód Stary Zieleń został p. Bogalecki. P. B. życzymy wszelkiej pomyślności.

Mały Komórsk. (Samobójstwo). Onegdaj pozbawił się życia przy pomocy gazu węglowego p. Berghausen, który prowadził różne interesa handlowe.

W krytycznym dniu służąca p. B. słyszała w pokoju swego chlebodawcy jakieś bolesne jęki, następnie zaś odgłos ciężkiego upadku. Będąc jednak zajęta pracą nie przywiązywała do tego większej uwagi.

Gdy następnego dnia rano weszła do pokoju zajmowanego przez p. B. przedstawił się jej straszny widok. P. Berghausen leżał na podłodze, nie dając żadnych znaków życia, a tuż obok niego leżały dwa jego ulubione psy również nieżywe.

Dziewczyna zaalarmowała natychmiast sąsiadów i miejsc. sołtysa, który przybył na miejsce wypadku wraz z policją.

P. Berghausen był właścicielem składu aparatów radjowych w Grudziądzu, który przed rokiem spłonął doszczętnie. Ponieważ kwoty ubezpieczeniowej dotychczas nie otrzymał, przeto znalazł się w ciężkich warunkach materjalnych. Świadczą również o tem pozostałe po zmarłym różne papiery i nakazy płatnicze.

Klemens Junosza.

Stracone szczęście.

(Ciąg dalszy). 33)

— O nie! ja bym się jej bał. Gdy mówi a zwłaszcza gdy chce czegoś dowodzić, to oczy jej błyszczą szczególniejszym ogniem.

— Zaciekawiasz mnie, mój Stasiu; ale powiedzże mi przedewszystkiem, co zacz jest ów pan Kintz? Skąd się to wziął?

— Albo ja wiem; bogaty kapitalista podobno. O ile wiem. włóczył się z córką po świecie, bywali w Wiedniu, Paryżu, Konstantynopolu, przez rok mieszkali nawet w Kairze. Teraz, jak mówi, na stare lata kupił wioskę i chce odpocząć.

— Jakiej narodowości jest?

— Powiada, że polak; nazwisko wskaże niepolskie. Podobno dziadek czy pradziadek jego przywędrował tu z Saksonji i osiadł; nieboszczka zaś pani Kintz, bo wdowcem jest ten jegomość, była jak mówią, rodem z Francji.

— No, ale panna rozsądna, wykształcona?

— O tak! co do wykształcenia, mówi wszystkiemi językami europejskiemi i gra prześlicznie chociaż przyznam ci się, że ja i jej gry słuchać nie mogę.

— Dlaczego?

— Działa mi na nerwy. Zdaje się, że całe piekło szaleje w tych akordach, które ona wydobywała.

— Intrygujesz mnie, Stasiu; przyjadę więc w niedzielę, choćby dla poznania tej rudej djabliczki, która ci tak na nerwy działa.

— Strzeż się jednak, djabliczki niebezpieczne bywają.

V.

Pierwszą osobą, która w niedzielę zajechała przed dwór w Zielonce, był pan Onufry.

Przyjechał jeszcze za dnia, na swoim wózku węgierskim, ubrany w długi szlafrok płócienny od kurzu, w kapeluszu z szerokiemi skrzydłami.

— Zdaje mi się, że jestem pierwszy — rzekł do Stanisława, który wybiegł na ganek, aby gościa powitać. Pierwszy albo primus; takim właśnie bywałem zamłodu, zwłaszcza w szkołach, gdziem ostatnią ławkę miał w dzierżawie wieczystej. Jak się ty miewasz, panie Stanisławie? jak się miewa twoja śliczna siostrzyczka, pulcherrima puella; co znaczy karmelek dziewczynka. Oj, żeby nie szósty krzyżyk na kark i reumatyzm w kościach. Bo trzeba ci wiedzieć, mój Stasiu, przepraszam, że cię tak familiarnie nazywam, ale i ja zamłodu nie byłem szpetnym chłopcem, czego ślady zapewne widzisz. Ale to już uważasz praeteritum plusquam perfectum, co znaczy po polsku: był to obraz, ale oblazł.

Sapiąc jak miech, Onufry wtoczył się do przedpokoju, zdjął z ramion płócienny kitel, otrzepał się z kurzu i wszedł do pokoju, w której znajdowała się już panna Marta.

— Servus, servus et sclavus — rzekł — co znaczy: proszę o rączkę; sługa uniżonej najpiękniejszej mojej sąsiadki, do nóżek upadam.

— Witam łaskawego pana — rzekła panna Marta, podając gościowi rękę, którą ten do ust przycisnął.

— Dziwisz się pani zapewne, żem pierwszy, ale, jak powiada pewien mędrzec arabski, czy chiński, bo już dalibóg nie pamiętam; zakochany jak komar dąży do płomienia, w którym sobie skrzydła opali.

Panna Marta roześmiała się.

— Moja pani dobrodziejko, amicus Plato, sed magis amica veritas, co znaczy: piękność kochaj jak rarytas; nie sądzę, abyś pani zabroniła sąsiadowi żywić w sercu jakieś afekta, czyli sentymenta, lub jeżeli pani wolisz, zachwyty. Co się rzekło bardzo a bardzo w porę, gdyż oto widzę, iż się zatacza landarą sędzina, która, jako formalistka, stawia się dzisiaj w asystencji męża, i jeżeli się nie mylę, syna, Oh! oh! panno Marto, jeszcze chwilkę, jeszcze nie wjechali w bramę, są dopiero ante portas, co się tłumaczy koło karczmy; ale patrzno, pani dobrodziejko, jakowaś kasa czwórka ich wymiła. Konie jak lwy i powozik mości dobrodzieju jak z igły. Któż to u licha?

— Pan Kintz z córką! — rzekł Stanisław.

— Pan Kintz! Słusznie, bardzo słusznie, teraz tylko niemcy mogą takiemi powozami jeździć. Z córeczką, no proszę.

— Śliczna panna! — wtrąciła panna Marta.

— Prawda — rzekł pan Onufry — trochę niby żydówki, trochę wiewiórki, a trochę djabła.

— Cicho, przestań pan! rzekła Marcia — już są przed gankiem.

Rzeczywiście jednoczeście prawie obydwa powozy zajechały przed dom. Z pierwszego wysiadł sędzia z sędziną i z synem, z drugiego pan Kintz z córką.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Grudziądz. (Do gniazd „Sokolich“ III okręgu na terenie miasta Grudziądza). Wzywa się gniazda „Sokole“ na terenie m. Grudziądza do masowego udziału we wieczornicy ku czci powstania listopadowego, którą urządza tradycyjnym zwyczajem „Sokół“ I. a która odbędzie się w niedzielę, dnia 8-go bm. w „Tivoli“ o godz. 19-ej.

Program składa się: z prelekcji (wygłosi p. prof. Bałuchowski) deklamacji, koncertu oddziału Mandolinistów i przedstawienia amatorskiego.

My Sokoli zawsze uroczyście obchodziliśmy tę wielką rocznicę powstania listopadowego w najgorszych czasach niewoli, tak teraz gdy opatrzność dożyć pozwoliła nam wolności i niepodległości Państwa naszego tem więcej pamiętać musimy o tej rocznicy powstania, które aczkolwiek Ojczyźnie naszej nie wywalczyło wolności, to jednak światu całemu pokazało, że nie zginęliśmy.

Wszystkie więc gniazda „Sokole“ niechaj wspólnie uroczyście obchodzą tę wzniosłą rocznicę.

Na obchód ten stawi się cała Drużyna, obojga płci a także i nie ćwiczący z obowiązku, nie oglądając się na zaproszenie, niechaj to będzie manifestacja Sokola i narodowa.

Tem samem udowodnimy, że na terenie m. Grudziądza tworzymy my Sokoli jedną wielką zgodną i harmonijną rodzinę.

Obywatelstwo m. Grudziądza i okolicy życzliwe Sokolstwu serdecznie zapraszamy do licznego udziału w tej wieczornicy, bo czysty dochód z tej imprezy przeznacza „Sokół“ I. na cele Sokole. Stąd gorąco prosimy Szan. Obywatelstwo o łaskawe poparcie. CZOŁEM!

Z Torunia.

Toruń. (Postulaty urzędników i lojalne stanowisko wobec rządu). Onegdaj odbyło się w Toruniu zebranie zarządu stowarzyszeń urzędników państwowych i samorządowych, na którem tematem obrad była sprawa poprawy bytu urzędników, oraz pomoc lekarska. Po ożywionej dyskusji, jednomyślnie uchwalono: 1) zwołać na 3 bm. w auli województwa zebranie przedstawicieli wszystkich zrzeszeń urzędników państwowych i samorządowych na terenie miasta Torunia, celem zorganizowanej akcji wspólnej wystąpienia w sprawie poprawy bytu; 2) polecić delegatom na powyższe zebranie zaproponowanie zwołania ogólnego wiecu wszystkich urzędników państwowych i samorządowych i przyjęcie na tym wiecu odpowiedniego memorjału i rezolucji, które mają być doręczone wojewodzie pomorskiemu z prośbą o poparcie i przedstawienie u rządu; 3) dotychczasowa pomoc lekarska dla urzędników państwowych nie spełnia ani w przybliżeniu zadań, jak tego wymagają najelementarniejsze potrzeby urzędników i ich rodzin; 4) wysłać delegata stowarzyszenia na mający się odbyć w Warszawie ogólny kongres pracowników państwowych z następującemi wytycznemi: stowarzyszenie urzędników państwowych i samorządowych w Toruniu kategorycznie zastrzega się przeciw wszelkim próbom i usiłowaniom wciągnięcia stowarzyszenia urzędników państwowych w wir walki i rozgrywek politycznych, natomiast domaga się stanowczo niezależnie od wytworzonej wewnętrznej sytuacji politycznej bezwłocznej i wydatnej poprawy bytu urzędników państwowych, których samo uposażenie łącznie z t. zw. pomocą lekarską nie odpowiada ani w przybliżeniu ich życiowym i kulturalnym potrzebom, ani też nie stoi w odpowiednim stosunku do pracy i zadań, które przed nimi stawiają wymagania i przejawy życia państwowego.

Krzyże zasługi dla urzędników Policji Państwowej. Za zasługi na polu pracy społecznej otrzymał srebrny krzyż zasługi p. Julian Trocha w Toruniu.

Bronzowy krzyż otrzymał „niższy“ rangą, choć może zasługami swemi nie ustępujący swoim zwierzchnikom: starszy przodownik Szupryczyński Bernard z województwa pomorskiego.

Podatki miejskie. Podatki wpływają ospale i sekcja egzekucyjna zarzucona jest pracą. Tylko w małej ilości przypadków dochodzi do egzekucji i do zwózki rzeczy zasekwestrowanych.

Większość płatników uiszcza zaległości dodatkowe chociaż nie przychodzi to łatwo czego powodem jest fakt, że większość prosi o rozłożenie podatków na raty.

Nominacje w sądownictwie. Minister sprawiedliwości Car podpisał nomiaacje podprokuratorów d-ra Wiśniewskiego z Torunia. Notarjat otrzymał adwokat dr. Piziewicz w Toruniu.

KRONIKA

Chełmża, dnia 5 grudnia 1929 r.

KALENDARZYK.

Czwartek: Sabby, Lucjusza.
Piątek: † Mikołaja, Djonizji.

NOCNY DYŻUR LEKARSKI.

Dyżur niedzielny i tygodniowy dla członków Pow. Kasy Chorych pełni w tym tygodniu p. dr. Przewoski.

— Cześć zwycięscom w kulaniu! W dniu wczorajszym odbyło się w kręgielni, w „Willi Nowej“ kulanie o nagrody wędrowne.

Pierwszą nagrodę zdobył 80 punktami p. Muzalewski.

Druga nagroda przez rozkulanie przypadła gospodarzowi „Willi Nowej“, p. Grubeckiemu, który zdobył ja 74 punktami.

W kulaniu brało udział 22 członków.

Oby wczorajsze nagrody zachęciły członków klubu kręglarzy „Bęc“ do dalszej wytrwałej pracy w sporcie kręglarskim. — „Bęc“.

— Nowe ciężary. Dowiadujemy się, że ministerstwo przemysłu i handlu opracowało projekt wprowadzenia specjalnych opłat dla pokrycia budżetów Izb rzemieślniczych,

W chwili obecnej Izby rzemieśln. pokrywają swe budżety z dodatków do świadectw przemysłowych z 3-ch najmniejszych kategoryj przemysłowych. Uzyskane kwoty są jednak zupełnie niewystarczające.

To też projektuje się wprowadzenie innego obciążenia, polegającego na tem, że każde przedsiębiorstwo rzemieślnicze płaciłoby rocznie 20 zł. od samego przedsiębiorstwa, 10 zł. za każdego czeladnika i 5 zł. od ucznia. Poszczególne Izby rzemieślnicze mają możność obniżenia tych stawek.

Pozatem wysunięty został projekt wprowadzenia nowego systemu opłat na cele Izb przemysłowo-handlowych; mianowicie zamiast dotychczasowych dodatków do świadectw przemysłowych i handlowych projektuje się wprowadzenie dodatku do podatku obrotowego w wysokości pół promille obrotu.

— Kto ma płacić podatek wojskowy? Min. spraw wewnętrzn., mając na uwadze, że osoby stałe do służby wojskowej w drodze rewizji lekarskiej i zaliczone do kategorji C., D. lub E., jako zwolnione w związku przyczynowym ze służbą wojskową, nie podlegają podatkowi wojskowemu, wydało w porozumieniu z min. spraw wojskowych odpowiednie zarządzenie do wojewodów, aby takich osób nie wnoszono do wykazów osób, podlegających podatkowi wojskowemu.

Dotychczas wszystkie wymienione osoby, niezależnie od tego, czy w drodze rewizji lekarskiej zostały one zwolnione ze służby wojskowej, czy też w inny sposób zwalniane, były pociągane do obowiązku płacenia podatku wojskowego.

Kino „Stylowe“.

Dziś poraz ostatni wyświetla kino „Stylowe“ wspaniały dramat morski, osnuty na tle przeżyć marynarza, wielkiego króla nafty, który porzucił życie domowe, wyrwał się z pod władzy rodziców i poszedł w świat, by przeprowadzić swój zawód marynarza, pełny niebezpieczeństw i ewolucji. **„Płonący okręt“** — oto tytuł tego obrazu.

Dziś ostatni raz wyświetla go kino „Stylowe“ po cenach zniżonych.

Kino „Kristal“.

Dyrekcja kina „Kristal“ zgotowała swym bywalcom i sympatykom miłą niespodziankę.

Dziś mianowicie ukaże się na srebrnym ekranie tegoż kina ostatni raz wspaniały dramat życiowo-obyczajowy, p. t. **„Żółty paszport“.**

Obraz ten wstrząsa nerwami od początku do końca i w takim nastroju trzyma widza przez cały przeciąg jego trwania.

Kto więc chce użyć emocji przez kilka chwil, niech dziś spieszy do „Kristalu“.

Program radjofoniczny

Poznań 5. bm. 17,10 do 17,30 „Szkoły mniejszościowe w Polsce“ — prof. W. Dworzaczek. 19.00 — 19,20 „Daniny i robocizny włościańskie w Polsce piastowskiej“ — dr. J. Widajewicz.

Katowice. 17,15 — 17,45 Prof. Władysław Dzięgel: „Mieszczanie śląscy przed kilkuset laty“ 20,05 — 20,30 Roman Sumowski; „Życie polskie w dawnych wiekach“

Kraków. 18.45 Rozmaitości „Gadki podhalańskie“ w recytacji p. Wł. Doruli. 19,25 — 19,50 „W Bugosławski jako poeta czynu“ (w 100-lecie śmierci p. J. R. Bujański,) 20,05 Koncert wieczorny.

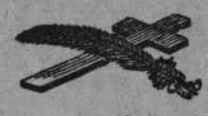
Warszawa. 15.00 Komunikat gospodarczy, 15,45 Komunikaty LOPP. 16,15 Gramofon. 17,15 Przegląd najnowszych wydawnictw — prof. Henryk Mościcki 17,45 Koncert wirtuozowski Włodzimierza Bielajewa (fortepian i skrzypce). 18,45 Rozmaitości. Występ p. Juljana Krzewińskiego. 19,10 Giełda roln. 19,25 Gramofon. 19,58—20. Sygnał czasu. 20,000 dczytanie programu na dzień następny. 20,15 Rekordy woli — wygł. p. Wiktor Junosza Dąbrowski, 21.30 Słuchowisko z Katowic 22,15 Komunikaty; meteorologiczny, policyjny, sportowy. 22.35 Komunikaty PAT. 23,00 — 24.00 Muzyka taneczna z „Oazy“. Orkiestra Z. Krasińskiego i W. Roszkowski.

Ruch towarzystw.

Zebranie Towarzystwa Ludowego. W niedzielę, dnia 8. bm. odbędzie się w „Hotelu Dworcowym“ o godz. 6-ej wiecz. zebranie Towarzystwa Ludowego. O liczny udział członków i sympatyków prosi Zarząd.

Baczność członkinie i członkowie tow. śpiewu „Cecylja“. Dziś, w czwartek, o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się lekcja śpiewu dla oddziału **męskiego.**

Jutro tj. w piątek o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się lekcja śpiewu dla oddziału **żeńskiego.** Ze względu na ważne sprawy przybycie **wszystkich** członków konieczne. Zarząd.

W niedzielę, dnia 1-go grudnia 1929 r. zasnął w Bogu o godz. 5-tej rano po ciężkich cierpieniach w 41. roku życia
ś. p.

Sylwester Walkowiak

Komendant Posterunku P. P. Podgórz.

W Zmarłym traci powiat nasz sumiennego i gorliwego urzędnika. Cześć Jego pamięci!

Starosta Powiatowy
Dr. Bogocz.

Toruń, dnia 2 grudnia 1929.

Wolne miejsca

Toruń: 2 służące, 2 parobków do koni, 1 pasterz do bydła.

Grudziądz: 1 specjalista gotowacz dla cukrowni w Świeciu.

Tczew: 1 fryzjerkę.

Gdynia: 1 fryzjera i 1 kierownika warsztatu szklarskiego z conajmniej 12 letnią praktyką.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Chełmża, dnia 2. XII. 1929 r.

MAGISTRAT

(—) Orlewicz, Radca miejski.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek d. 6 bm. o godz. 9-ej przedpoł. sprzedam przy ulicy **Rynek 6.** za gotówkę najwięcej dającemu

około 50 mtr. listew.

Chełmża, dnia 5. XII. 1929 r.

Gramowski, kom. sądowy.

Reparuję maszyny rolnicze

jak: **młockarnie parowe, maneże, sieczkarnie** i in.

Posiadając długoletnią praktykę w kraju i za granicą, wykonuję wszelkie **prace pod gwarancją.**

Warsztat ślusarsko-mechaniczny

Chełmża — ul. Paderewskiego nr. 26.

Ogłaszajcie
w „Przeglądzie Pomorskim"

Tysiące

chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie et cetera, odzyskało zdrowie, używając zioła sławnego na cały świat Dr. Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej.

Adres:

Liszki - Apteka

Od 15. XII. 29. poszukuję dzielnej i rzetelnej

dziewczyny

do wszelkich robót domowych

Zgłoszenia:

Kircher

Kolejowa 6. II. p.

Biję świnie

prywatnie, a także wykonuję wyroby mięsne. Zgł. przyjmuje

R. URBAŃSKI

Chełmża

ul. Hallera 19.

Czytajcie „Przegląd Pom„

Roczna Sejmikowa Szkoła Rolnicza w Czarnocinie

gmina, poczta i stacja kolejowa Czarnocin, powiatu łódzkiego rozpoczyna

nowy rok szkolny

dnia 15. stycznia 1930 r.

W szkole wykładane są nauki rolnicze, hodowlane i ogrodnicze, społeczne i przedmioty wiedzy ogólnej, zaś celem przygotowania uczniów do pracy społecznej prowadzone są: **kółka uczniowskie, orkiestra, straż pożarna, teatr uczniowski, wycieczki i przysposobienie wojskowe.**

Wszystkie gmachy szkolne nowocześnie urządzone.

Nauka w szkole jest bezpłatna. Całkowite utrzymanie wraz z opraniem, opałem, światłem elektrycznem, obsługą, poradami lekarskiemi i lekarstwami dla uczniów z pow. łódzkiego wynosi **10 złotych**, a dla uczniów z innych pow. Rzeczypospolitej **32 złote miesięcznie.** Uczniowie pilni, przykładni, a niezamożni mogą liczyć na stypendja.

Szczegółowych informacyj udziela dyrekcja szkoły w Czarnocinie, poczta Czarnocin.

Szkoła Rolnicza
w Czarnocinie.

Szukasz?

obiadu lub kolacji

W CHEŁMŻY

Dobre i tanie otrzymasz

„w Hotelu Centralnym"

przy Rynku.

Hallo! Hallo!

GWIAZDKA się zbliża!

Najwyższy czas uzupełnić swoje zapotrzebowania gwiazdkowe

Fajans, porcelana, szkło prasowane i stołowe, **łyżki, noże, widelce** stalowe i alpakowe, **serwisy** kawowe, obiadowe i likierowe

jako PREZENTY GWIAZDKOWE

kupisz najtaniej w składzie **sprzętów domowych**

Wojciech Balcerowicz

CHEŁMŻA — Rynek 13.

Przyjdź i przekonaj się bez przymusu kupna!

P. P. Urzędnikom na raty

Uczeń

do branży żelazno-kolonjalnej, syn uczciwych rodziców, inteligentny i rzutki może się zaraz zgłosić.

Edm. Kierzek

Chełmża, Rynek 11.

Druki

wszelkiego rodzaju wykonuje gustownie szybko i tanio

Drukarnia Przemysłowa

Obywatelstwu m. Chełmży i okolicy

polecam się do wykonywania wszelkich prac

ślusarsko-budowlanych

jak: konstrukcji żelaznych, parkanów (siatkowych i żelaznych), ogrodzeń grobowych, instalacyj wodociągowych i kanalizacyjnych, spawań autogenicznych (Autogenische Schweissung) wszystkich metali oraz reparacyj pomp i rozmaite inne prace wchodzące w zakres ślusarstwa

Pracę wykonuję solidnie, fachowo i pod gwarancją, po cenach konkurencyjnych. — Przy większych pracach daję dogodne warunki.

Posiadając wieloletnie fachowe doświadczenie, zapewnić mogę rzetelne przeprowadzenie wszelkich prac z gwarancją kilkuletnią.

Władysław Czarnecki

Zakład ślusarsko-budowlany

Strzelecka 2. CHEŁMŻA Strzelecka 2.

Kino Stylowe

dawniej Czarodziejka

Tel. 63 **Rynek Bednarski** Tel. 63

Dziś ostatni raz!

Ceny zniżone!!!

Początek seansów
o 6^{30} i 8.45, w niedzielę o g. 3^{30}, 6^{30} i 8^{30}

Potężny dramat morski, ilustrujący przebieg życia wielkiego króla huty, jego przygody, pełne entuzjazmu i emocji, pt.

„Płonący okręt"

Niebezpieczne dzieje marynarza! Napięcie! Emocja! Naprężenie!

W roli głównej **kapitan** **Jose Darvid i Marry Kid** ulubione gwiazdy ekranu.

NADPROGRAM: komedja w 2 aktach

Ceny miejsc: Loża 1,50 zł., Rezerwowe 1,20 zł., I. m. 1,00 zł., II. m. 50 gr.